

Talousarvioraami 2025

Kunnanhallitus 01.07.2024 § 114

Hallintosäännön 12 luvun 1 § mukaisesti kunnanhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehyykset ja laadintaohjeet. Talousarviokehyyksen asettaminen käynnistää vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2027 laatimisen, jonka perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Talousarviokehyykselle 2025 on valmisteltu vuoden 2023 tilinpäätöksen, kuluvan vuoden talouskehyyksen, talousarvion 2024 ja talousennusteiden pohjalta.

Ruoveden kunnan taloudellinen tilanne

Ruoveden kunnan tilinpäätös 2023 oli ylijäämäinen. Kunnan lainakanta oli 7,071 miljoonaa euroa eli maltillinen 1.712 €/asukas (mannersuomen keskiarvo 3.334 €/asukas) tilinpäätöshetkellä. Taseen kertynyt ylijäämä oli 4,26 miljoonaa euroa. Ruoveden osalta lainakantaa lisää koronvaihtosopimuksen ehtojen täyttämiseksi otetut lainat.

Yleisesti kuntatalouden tilanteen on ennakoitu heikkenevän vuodesta 2024 alkaen kun poikkeuksellisia eria (verohäntiä) ei enää saada. Lisäksi valtionosuuksien täsmäytys vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin vähentävästi vuodesta 2024 alkaen ja se tehdään jälkikäteen myös vuoden 2023 osalta. Kuitenkin Kuntaliiton ennusteet arvioivat Ruoveden kunnan verotuottojen kasvavan matillisesti ja valtionosuuksien laskun olevan matillinen suhteessa kunnalle siirtyviin uusiin työllisyydenhoidon tehtäviin. Ruoveden kunnan talousarvio vuodelle 2024 on noin 38.000 euroa ylijäämäinen. Kuluvan vuoden neljän ensimmäisen kuukauden perusteella talouden kehitys on ollut talousarvion mukaista, joskin toimintakuluissa on kasvupainetta erityisesti kesäkuukausien aikana henkilöstömenoissa kun maksuun tulevat lomarahat heinäkuussa ja palkankorotukset 1.6.2024. Toimintakuluihin vaikuttavia muita merkittäviä tekijöitä kuluvan vuoden osalta inflaation ja korkokulujen kehitys. Koronvaihtosopimuksen pääoma kasvoi takaisin 10 miljoonaan euroon 12.6.2024, jossa kunta maksaa kiinteää korkoa ja vastaan ottaa Euribor-korkoa. Tilinpäätöshetkellä kunnan lainamäärän ja koronvaihtosopimuksen arvon on vastattava toisiaan. Tämä edellyttää minimissään koronvaihtosopimuksen muokkaamista ennen tilinpäätöshetkeä. Väliaikana maksettava ja vastaanotettava korko määräytyvät nimellispääoman mukaan.

Alkuvuoden taloustilanne on kehittynyt talousarvion tasaiseen toteutumaan verrattuna lievästi ennakoitua paremmin, mutta tästä ei voida vielä tehdä päätelmiä talousarvion paremmasta toteutumisesta vuoden lopussa.

Talousarvion laadintaperusteet ja talouskehyykselle 2025

Talousarvion 2024 yhteydessä hyväksytty taloussuunnitelma vuodelle 2025 on 92 tuhatta euroa alijäämäinen. Tuona ajankohtana ei kuitenkaan kaikki talouden ennusteet ole olleet vielä käytettävissä.

Talousarvioraamin valmistelussa ei päästä vähimmäistavoitteeseen eli nollatulokseen vuoden 2025 osalta johtuen työllisyydenhoidon tehtävien siirtymisestä kunnille. Ruoveden kunta kuulu työllisyysalueeseen, jossa Tampereen kaupunki isäntäkaupunkina tuottaa palvelut. Työllisyysalueen vaikutukset taloussuunnitteluun tulevat kustannuksiin suhteutettuna riittämättömän valtionosuuden kasvuna ja palkkatuen poistumisen kautta.

Lisäksi samaan aikaan kustannuksia nostaa työttömyysturvan rahoituksen kuntaosuuden periaatteiden uudistuminen.

Vuoden 2025 talousarvioraamin pohjana on kuluvaan vuoden talousarvio ja tilinpäätöksen toteuma 2023. Henkilöstö kulujen arvioidaan kasvavan n. 6 %, josta 4 % on arvioitu palkkaratkaisujen vaikutukseksi.

Investoinneista tulee laatia priorisointilista toimialoittain, investoinnin jaksottuessa useammalle vuodelle tulee investoinnista esittää myös sen kokonaiskustannusarvio. Myös investointien kustannusarviot tulee esittää luotettavalla tavalla, jotta voidaan varmistua, että investointi ei todellisuudessa nouse merkittävästi arvioitua suuremmaksi.

Toiminnalliset tavoitteet tulee johtaa Ruoveden kuntastrategian pohjalta ja tavoitteen toteutumista pitää pystyä arvioimaan/mittaamaan.

Lautakuntien tulee käsitellä talousarvioesitykset 30.9 - 18.10.2024 välisenä aikana. Lautakunnilta edellytetään toimenpideohjelman mukaisia toimenpiteitä talousarviovalmistelussa. Investoinneista tulee laatia priorisointilista palvelualueittain. Vuoden 2025 nettoinvestointien katto on 1,128 milj. euroa.

Tämän hetkisten lähtötietojen perusteella ensi vuoden talousarvioaraamissa vuosikate on 1,196 milj. euroa. Raamin alijäämä on noin -210 000 €. Talousarviolaadinnan edetessä arvioita ja laskelmia täydennetään tarvittaessa ennusteiden tarkentuessa.

Talousarvion 2025 talousarvioraamin laskelmat ovat oheismateriaalina.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Toni Leppänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2025 talousarvion laadinnassa noudatettavat pääperiaatteet ja lautakunnille annettavat talousarvion 2025 laadintaohjeet. Lisäksi kunnanhallitus edellyttää lautakunnilta, että toimenpideohjelman mukaisia toimia suunnitellaan ja toteutetaan siten, että toimenpiteiden avulla pyritään raamista poiketen saavuttamaan talouden tasapaino.
Käsittely	Keskustelun kuluessa Anita Viljanmaa ehdotti, että talousarviota ei tehdä alijäämäisenä. Ehdotus raukesi kannattamattomana.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Jakelu	Palvelualueet, lautakunnat

Elinvoimalautakunta 30.09.2024 § 26
163/02.02.00/2024

Kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion laadinnassa noudatettavat pääperiaatteet ja lautakunnille annettavat talousarvion 2025 laadintaohjeet. Lautakunnilta edellytetään, että toimenpideohjelman mukaisia toimia suunnitellaan ja toteutetaan siten, että toimenpiteiden avulla pyritään raamista poiketen saavuttamaan talouden tasapaino.

Lautakuntien tulee käsitellä talousarvioesitykset 30.9.-18.10.2024 välisenä aikana.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Toni Leppänen
Päätösehdotus	Elinvoimakunta merkitsee kunnanhallituksen päättämät vuoden 2025 talousarvion laadinnassa noudatettavat pääperiaatteet ja talousarvion 2025 laadintaohjeet tiedoksi ja noudatettaviksi.
Päätös	Kunnanjohtaja alusti asiaa. Elinvoimalautakunta merkitsi talousarvioraamin 2025 tiedoksi keskustelun jälkeen.
Jakelu	